

Gravlunder og brøyting

Av Kristin Stang Meløe, kirkeverge, Tromsø

Jeg viser til oppslag i Nordlys på nett torsdag 05.12 vedrørende avkjørselen til Sandnessund gravlund. Jan Arne Ringjord, som skulle besøke gravlundene, kom ikke frem på grunn av de store

snømengdene på fylkesvei 863. Som jeg sa til avisens journalist, har vi hatt en tilnærmet ekstrem vær-situasjon, og vi må akseptere at ikke alt fungerer optimalt. Det er også viktig, slik enhetsleder Dag Ivar Andreassen uttaler, at man er avhengig av å få infor-

masjon fra publikum når viktige veier ikke er brøytet.

Særlig nødvendig er det at veier som fører til våre viktigste gravlunder prioriteres. Mange vil oppsøke sine kjæres gravsteder på en bestemt dag, og det er selvsagt beklagelig at de opplever å ikke komme frem på grunn av snøen.

Også for gravlundsarbeiderne

er store snømengder en utfordring. Vi har 22 gravlunder i kommunen. Mange av dem er i distriktene, og vi har knappe ressurser i forhold til behovet. Våre åtte ansatte utfører et viktig arbeid, også under nokså ekstreme værforhold, til alle årstider. Internveiene på gravlundene brøyter vi selv, mens veien fram til gravlundene de fleste steder brøytes av

kommunen.

Å stede våre avdøde til den siste hvile på en verdig måte og ofte under vanskelige værforhold, er en krevende oppgave.

Ofrer kvinner for makt

Villedning av kvinner fra Nordlys

Av Julie M. Brodtkorb, leder Høyres kvinneforum

Det er beklagelig at SV i ukesvis har feilinformert og skremt norske kvinner ved å si at retten til abort svekkes. Det er merkelig at Nordlys følger opp med den samme skremselspropagandaen.

Saken handler nemlig ikke om retten til selvbestemt abort eller endringer i abortloven. Norske kvinners rett til selvbestemt abort er urokkelig. Ingen kvinne skal oppleve at det er vanskelig å få abort fordi fastlegen ikke vil henvisne til sykehus, og det er hensynet til pasienten som skal veie tyngst.

Praksis gjennom 40 år

Siden abortloven ble innført har det vært praktisert fritak fra henvisning for et fåtall leger uten at dette har vært lovfestet. Praksis gjennom snart 40 år tilsier at dette er fullt mulig å gjennomføre. Det gjelder et fåtall leger, det finnes lang praksis på det og det finnes svært få klage- eller tilsynssaker på området.

Det er ikke urimelig å hevde at konsultasjonen hos henvisende lege er en viktig del av abortprosessen. Det er hos henvisende lege mange har sin så langt viktigste samtale. Legen skal på en omsorgsfull måte åpne opp for en trygg samtale om kvinnens situasjon, kanskje tvil, berøre vanskelige temaer som hva mannen ønsker og om hun er utsatt for press. Legens ord og kroppsholdning vil være avgjørende for om pasienten føler seg godt ivaretatt og kan være trygg på støtte for eget valg.

Full åpenhet

Den løsningen som regjeringen sender ut på høring vil sikre full åpenhet om hvilke leger som ønsker reservasjon og trygge kvinners rett til fordomsfri hjelp. Henvissningsplikt, som i realiteten er det Marit Rein i Nordlys argumenterer for, skjuler faktisk hvem disse er. Regjeringens varslede forslag kombinerer både fordomsfri legehjelp til kvinner som ønsker abort, og gir samtidig leger en mulighet til å følge sin samvittighet i spørsmål som i den norske samfunnsdebatten er akseptert som dype etiske dilemmaer. Det mest sentrale er at kvinnen som står overfor et vanskelig valg, forlater legekantoret i trygg forvisning om at hun har fått den beste veiledning.

Hvem er det som snakker om fisken?

FISK ER DYR: Oppdrettsnæringen handler om produksjon av dyr i stor skala, med alle utfordringene som det fører med seg – også dyrevelferd. Men til nå har myndighetene villet kun små ressurser til forskning på området. Illustrasjonsfoto: Torgrim Rath Olsen

Av styreleder Bente Bergersen og Adrian Smith, Norecopa

I sitt innlegg den 2. desember spør vår nye fiskeriminister hvorfor det er ingen som snakker om fisk, til tross for at det serveres 36 millioner norske sjømatmåltider daglig, og oppdrettsnæringen spås å vokse til en omsetning på 550 milliarder innen 2050.

Vi som jobber daglig med problematikken rundt dyreforsøk vil gjerne legge til: **Hvem er det som snakker om fisken? Næringen dreier seg jo om produksjon av dyr, i til dels stor skala, med alle utfordringene som det fører med seg.**

Velferdskrav

En ung og raskt voksende næring risikerer alltid barneskjuddommer, og fiskeriministeren peker på to av disse: lus og rømming. Oppdrettsnæringen er i stor grad avhengig av kunnskap fra dyreforsøk. I tillegg til de praktiske problemene er det viktig å holde fokus på dyrevelferd når en næring benytter levende dyr som sitt le-

vebrød.

Loven setter de samme velferdskravene om vi bruker fisk eller hunder som forsøksdyr. Det er bra, fordi dyrevelferd er en vinnvinn situasjon: de beste forsøksresultatene – og den beste fiskefileten – kommer fra dyr som er minst mulig stresset. Vi vet en del – men langt fra nok – om hvordan vi kan erstatte, redusere eller forbedre pattedyrforsøk. Men når det gjelder fisk er det fortsatt mye å lære. Oppdrettsnæringen er ung og de ulike artene har forskjellige behov. Her kan vi definitivt ikke bare snakke om «fisk» når ordet dekker ca. 30 000 ulike dyrearter. De beste vilkårene for hold og stell av laks er ikke nødvendigvis de samme som for torsk eller kveite.

EU-direktiv

Om kort tid skal Norge gjennomføre nye og strengere krav til dyreforsøk, basert på et EU-direktiv som trådte i kraft 1. januar 2013. Forsøksdyrmiljøet har visst om dette i en årrekke. Norske fiske-

forskere jobber med de midlene de kan skaffe seg for å øke vår kunnskap innenfor fiskevelferd.

Men uten øremerkede midler til forskning på dyrevelferd må slike prosjekter konkurrere med søknader som nevner de attraktive ordene som vi kjenner fra festtalene: vekst, velstand og arbeidsplasser. Det er en urettferdig konkurranse. Dyrevelferd bør prioriteres i en så intensiv næring, selv med null vekst.

Forskningsfond

For 10 år siden behandlet Stortinget en melding om dyrevelferd. Dette førte til at det ble opprettet en konsensus-plattform for erstatning, reduksjon og forbedring av dyreforsøk. Næringskomiteén anbefalte at det også ble etablert et statlig forskningsfond til arbeidet med alternativer til dyreforsøk. Så langt er det ikke blitt noe av dette fondet, og plattformen har bare penger til en halv stilling. Tilsynet med dyreforsøk bør etter vår mening også styrkes: vi vet ikke

hvor mange dyr som gikk med i 2012 fordi tilsynsorganet ikke har hatt ressurser nok til å skrive årsrapporten.

I den samme 10-årsperioden har den svenske staten, uten våre enorme inntekter, øremerket langt over 100 millioner kroner til forskning på alternativer. I likhet med danskene og finnene bruker de nå betydelige ressurser på organene som er nødvendige for å gjennomføre EUs direktiv.

Involvere ekspertene

Vi er enige med ministeren om at det er for lite snakk om fisken. Vi håper at dette er starten på et initiativ fra hennes side på å involvere ekspertene i forsøksdyrmiljøet mens departementene forbereder gjennomføringen av de nye EU-kravene. La oss sørge for at veksten i fiskerier næringen skjer på best mulig måte for alle partene, med en anstendig del av inntektene pløyd tilbake til dyrene som den er basert på. Da kan vi virkelig kalle oss for en nasjon som snakker om fisk!

